

Delo samoupravnih organov v „Pančevačkem Ritu“

Razen centralnega delavskega sveta in upravnega odbora imajo v kmetijskem kombinatu »Pančevački Rit« tudi samoupravne organe na vseh pomembnejših gospodarstvih (obratih).

Po pravilih rešuje delavski svet kombinata osnovne probleme in določa osnovne naloge kombinata; sprejema proizvodne plane kombinata in posameznih gospodarstev (tekoče in perspektivne), nadalje tarifni pravilnik in pravila kombinata, rešuje vprašanja skupne dejavnosti (promet, predelava in dodelava, gradnja posameznih objektov, popravilo strojev, transport itd.), določa investicijske programe, sklepa o zadolžitvah pri banki sprejema tudi sklepe, v katerih okviru delujejo tehnični in administrativni aparat ter organi samoupravljanja na gospodarstvih.

Pri določanju in izvajanju nalog sodeluje ves kolektiv

Vse materiale, o katerih razpravlja delavski svet kombinata, pripravijo komisije in posamezne službe pri upravi podjetja (gospodarski biro, pravna služba in drugo). Komisije pripravljajo na primer predloge za odpis osnovnih sredstev, nadalje predloge investicijskih programov, proizvodnih in drugih planov, tarifnega in drugih pravilnikov itd. Te predloge dajo prek upravnih odborov gospodarstev v razpravljanje vsem članom kolektiva, nakar obratni upravni odbori pripravijo predloge za obratne delavske svete. Ko ti sveti proučijo predloge in priporočbe, pošljejo materiale upravnemu odboru kombinata, ki pripravlja predlog za delavski svet kombinata tako, da ustrezne službe vskladijo končni predlog z zakonskimi predpisi in s pravili podjetja.

Kakor poudarjajo v »Pančevačkem Ritu«, sodelujejo tako vsi člani kolektiva pri sprejemanju sklepov, s tem pa je hkrati zagotovljena tudi široka kontrola izpolnjevanja nalog, ker tudi tu postopajo podobno.

Službe podjetja nadzirajo izvajanje nalog in opravljajo primerjave med posameznimi gospodarstvi, posebno za enake kulture. Tako je omogočeno, da vsak obrat meri svoje delo v primerjavi z drugimi obrati, hkrati pa da tudi izkoristi njihove izkušnje. Vsa poročila o izvršitvi nalog gredo v razpravljanje v kolektiv, obratne ter centralne organe samoupravljanja. Poročila so primerno obrazložena, s čimer je omogočeno uspešnejše ugotavljanje in reševanje problemov.

Vse sklepe in zapisnike s seje centralnega delavskega sveta redno primerjajo in spravljajo v sklad z zakonskimi predpisi in internimi plani, hkrati pa z njimi seznanjajo tudi organe samoupravljanja na gospodarstvih.

Delo delavskih svetov gospodarstev

Ti organi razpravljajo in rešujejo vprašanja, ki so po pravilih podjetja v njihovi pristojnosti, a to so vprašanja tehnološkega procesa, organizacije poslov, proizvodnih nalog, ki se nanašajo samo na

njihova gospodarstva. Ob soglasju s centralnimi samoupravnimi organi rešujejo vprašanja sezonske delovne sile in prenosa osnovnih sredstev iz obrata v obrat tako, da jih ne morejo odtujiti itd.

Predloge za rešitev posameznih vprašanj, o katerih razpravljajo obratni delavski sveti, a zanje niso pristojni, da bi o njih sklepali, pošiljajo delavskemu svetu kombinata, ki o njih odloča. Delavski svet nekega gospodarstva je na primer, ko je razpravljal o žetvenih problemih, predlagal delavskemu svetu kombinata, naj vsi ljudje, ki delajo pri strojih (kombajni, žetveni stroji), dobivajo brezplačno hrano. Predlog so utemeljili s tem, da ostajajo ti delavci, ker so posestva velika in precej oddaljena, pri delu dlje, kakor traja delovni čas (tudi po ves dan) in se ne morejo redno hraniti. Delavski svet kombinata je ta predlog sprejel.

Iz obratnih delavskih svetov je izšel tudi predlog, da ožkotirno progo (progo za vagončke, s katerimi so prevažali blago s posestva do skladišča in podobno) zamenjajo s trdimi cestami, s čimer je v notranjem transportu omogočena uporaba traktorjev in prikolic, kar je mnogo bolj ekonomično in praktično. Tudi ta predlog je bil sprejet.

Ob takem načinu dela, pravijo v »Pančevačkem Ritu«, ni čutili potrebe, da bi razen v izjemnih primerih organizirali posebne (občasne in stalne) komisije, ker je v izpolnjevanju in nadziranju nalog zagotovljeno sodelovanje vseh ljudi v kolektiva.

B. S.

SADJARSKO VINOGRADNIŠKA POSTAJA UVAJA NOVE SORTE SADJA V TUZLANSKI OKOLICI

Rajonska sadjarsko vinogradniška postaja v Tuzli je dosegla zelo dobre rezultate. To, kar so storili doslej člani tega neprav velikega, vendar marljivega kolektiva, zasluži vso pozornost.

Do pred nekaj leti so ne samo v tuzlanskem okraju, temveč tudi v vseh okrajih okoli njega slive tvorile 95 odstotkov vsega sadja. Za drugo, posebno sortno sadje, se niso zanimali. Prav tako ne za vinogradništvo.

Zato je bila prva naloga rajonske sadjarsko vinogradniške postaje po njeni ustanovitvi, da prepriča ljudi o koristnosti gojitve tudi drugih sort sadja, a ne samo sliv.

Delo, ki ga danes opravlja postaja ni samo poskušanje, temveč tudi resno delo v korist pospeševanja sadjarstva. Če sodimo po tem, kar je že bilo napravljeno, lahko rečemo, da je sadjarsko vinogradniška zadruga preobrazila to pokrajino, ker danes z njeno pomočjo dobršen del severnovzhodne Bosne goji razne sorte grozdja, marelic, breskev, višenj, ribeza, hrušk, pritličnih jablan, jagod, malin in drugega.

Plantaze sadovnjakov na področju Ma-

Nenačrtno pospravljanje sladkorne pese

Letos je sladkorna pesa dobro obrodila. Pridelali smo jo približno 170 tisoč vagonov. V primerjavi z lanskim letom je pridelek večji za približno 50 odstotkov. Rok za spravilo pese je določen na — 15. november.

V takem položaju so se tovarne znašle v težavah. Računajo, da bo trajala kampanja predelave pese do srede januarja prihodnjega leta. Tako bodo morale velike količine pese ležati nepredelane skoraj dva meseca.

Če upoštevamo, da se na vsak stoč pese, ki stoji nepredelana več kakor mesec dni, izgubi 2,5 do 3 kg sladkorja, tedaj lahko spoznamo, da bodo izgube, če ne najdemo kakšne rešitve, dejansko velike.

Tovarne so zatrpane s peso, ki se kopiči na njihovih dvoriščih. Posamezne tovarne imajo že sedaj vskladiščenih več tisoč vagonov pese. V Crvenko pripeljejo na primer vsak dan približno 300 vagonov pese.

Naravno je, da o pravočasni predelavi ne more biti niti govora. Zastopniki tovarn sladkorja so mnenja, da so za tak položaj najmanj krivi. Trdijo, da so tovarne končale remont in bile pripravljene sprejeti prve količine pese že sredi avgusta in da je največja težava v tem, da se je začelo pozno s puljenjem pese.

Pričakujejo, da bodo zainteresirani (predvsem pridelovalci, poslovne zveze in tovarne sladkorja) sprejeli ustrezne sklepe, da se tudi prihodnje leto ne bi znašli v podobnih težavah. Izkazalo se je, da mora biti vse delo v zvezi s puljenjem in prevzemom pese po sladkornih tovarnah strogo planirano in da se morajo pogodbeniki strogo držati dogovorjenih rokov.

P.

jevice, nadalje pod Ozrenom (pri Turiji) in v drugih krajih — so delo ljudi iz sadjarsko vinogradniške postaje. Iz drevesnice te postaje so doslej vsako leto pošiljali približno 15.000 najboljših sadik vseh vrst sadja. Število sadik se povečuje vzporedno z okrajnimi potrebami in tako pričakujejo, da bo ta drevesnica kmalu dobavljala do 100 tisoč sadik na leto za potrebe zadrug, individualnih kmetijskih proizvajalcev in kmetijskih posestev.

Postaja se trudi tudi, da bi obnovila stare sadovnjake. V bližini Tuzle je bil na primer sadovnjak na površini približno 10 ha, ki je bil že skoraj popolnoma zapuščen. Skrb zanj je prevzela sadjarsko vinogradniška postaja in tako so že letos dobili iz tega sadovnjaka vagon sliv, tri vagone jabolk in drugega sadja. Samo dohodki od letošnjega pridelka so plačali vse stroške asanacije.

Sadjarsko vinogradniška postaja v Tuzli je dejansko resna znanstvena ustanova, ki s svojim delom veliko pomaga razvoju sadjarstva v tem delu Bosne.

P. Durić